

KONVENCIJA BROJ 140.

O PLAĆENOM ODSUSTVU ZA OBRAZOVNE SVRHE, 1974. god.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvao Administrativni savjet Međunarodnog biroa rada i koja je održala 59. zasjedanje 05. juna 1974. godine,

konstatujući da član 26. Opće deklaracije o pravima čovjeka potvrđuje da svako ima pravo na obrazovanje,

primajući k znanju odredbe sadržane u postojećim međunarodnim preporukama za rad na stručnom osposobljavanju i zaštiti radničkih predstavnika koje se odnose na privremeno oslobađanje radnika od posla ili davanja slobodnog vremena kako bi im se omogućilo da učestvuju u programima obrazovanja, odnosno obuke,

imajući u vidu da potreba za kontinuiranim obrazovanjem i obukom u oblasti naučnog i tehnološkog razvoja i primjenljiva struktura ekonomskih i društvenih odnosa zahtijevaju odgovarajuće aranžmane o odsustvu za svrhe obrazovanja i obuke kako bi se zadovoljile nove težnje, potrebe i ciljevi društvenog, ekonomskog, tehnološkog i kulturnog karaktera,

smatrajući da plaćeno odsustvo za svrhe obrazovanja treba smatrati kao jedan od načina za zadovoljavanje realnih potreba svakog radnika u savremenom društvu,

smatrajući da plaćeno odsustvo za svrhe obrazovanja treba zamisliti kao politiku kontinuiranog obrazovanja i obuke koju treba postepeno i efikasno realizirati,

pošto je odlučila da usvoji neke prijedloge o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja, što je predmet tačke 4. dnevnog reda zasjedanja i

pošto je odlučila da ovim prijedlozima da formu međunarodne konvencije,

usvojila je 24. juna 1974. godine sljedeću konvenciju, pod nazivom Konvencija o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja, 1974. godine:

Član 1.

U ovoj konvenciji izraz „plaćeno odsustvo za obrazovne svrhe" označava odsustvo koje radnik dobije za obrazovne svrhe za određeni vremenski period tokom radnog vremena, i uz odgovarajuću finansijsku naknadu.

Član 2.

Svaka država članica treba da formuliše i primjenjuje politiku čiji je cilj da se potpomogne, putem metoda koji odgovaraju nacionalnim uslovima i praksi i u etapama, ako je potrebno, davanje plaćenog odsustva za obrazovne svrhe zbog:

- a) obuke na svim nivoima;
- b) općeg, socijalnog i građanskog obrazovanja;
- c) sindikalnog obrazovanja.

Član 3.

Ta politika treba da bude takva da doprinese, pod različitim uslovima, ako je potrebno:

a) sticanju, poboljšanju i prilagođavanju profesionalnih i funkcionalnih sposobnosti i unapređenju zaposlenosti i sigurnosti zaposlenja u uslovima naučnog i tehnološkog razvoja i ekonomskih i strukturalnih promjena;

b) kompetentnom i aktivnom učešću radnika i njihovih predstavnika u životu preduzeća i zajednice;

- c) ljudskom, društvenom i kulturnom napretku radnika; i
- d) uopće, podsticanju odgovarajućeg kontinuiranog obrazovanja i obuke, pomažući radnicima da se prilagode savremenim uslovima.

Član 4.

Ova politika treba da vodi računa o stepenu razvoja i posebnim potrebama zemlje i različitih sektora aktivnosti i da bude usklađena sa općim politikama zapošljavanja, obrazovanja i obuke kao i politikom o radnom vremenu, uzimajući u obzir, gdje to odgovara, sezonske varijacije u radnom vremenu ili obimu posla.

Član 5.

Davanje plaćenog odsustva može da se obezbijedi nacionalnim zakonima i propisima, kolektivnim sporazumima, arbitražnim odlukama i na svaki drugi način koji je saglasan sa nacionalnom praksom.

Član 6.

Javni organi vlasti, organizacije poslodavaca i radnika i ustanove ili organi koji obezbjeđuju obrazovanje i obuku, treba da uzmu učešće, na način koji odgovara nacionalnim uslovima i praksi, u formulisanju i primjeni politike za unapređenje plaćenog odsustva za obrazovne svrhe.

Član 7.

Finansiranje aranžmana za plaćeno odsustvo za obrazovne svrhe treba da bude na redovnoj i adekvatnoj osnovi i saglasno nacionalnoj praksi.

Član 8.

Plaćeno odsustvo za obrazovne svrhe ne smije se uskraćivati radnicima zbog rase, boje, spola, religije, političkog mišljenja, nacionalne pripadnosti ili socijalnog porijekla.

Član 9.

- Ako je potrebno, treba donijeti posebne odredbe o plaćenom odsustvu za obrazovne svrhe:
- a) kada je određenim kategorijama radnika, kao što su radnici u malim preduzećima, seoski ili drugi radnici koji žive u izolovanim oblastima, radnici koji rade u smjenama ili radnici sa porodičnim obavezama, teško da se uklope u opće aranžmane;
 - b) kada je određenim kategorijama preduzeća, kao što su mala ili sezonska preduzeća, teško da se uklope u opće aranžmane, s tim što se podrazumijeva da radnici u takvim preduzećima ne bi bili uskraćeni od korištenja plaćenog odsustva za obrazovne svrhe.

Član 10.

Uslovi za sticanje prava na plaćeno odsustvo za obrazovne svrhe mogu da variraju prema tome da li je odsustvo namijenjeno:

- a) obuci na svim nivoima;
- b) općem, socijalnom ili građanskom obrazovanju; ili
- c) sindikalnom obrazovanju.

Član 11.

Period plaćenog odsustva za obrazovne svrhe treba da bude izjednačen sa periodom efektivne službe radi utvrđivanja prava na socijalna davanja i drugih prava iz radnog odnosa, kao što je predviđeno nacionalnim zakonima ili propisima, kolektivnim sporazumima, arbitražnim odlukama ili svim drugim sredstvima koja su saglasna sa nacionalnom praksom.

Član 12.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji će ih registrovati.

Član 13.

1. Ova konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Konvencija stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor registruje ratifikacije dvije države članice.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

Član 14.

1. Svaka država članica koja ratifikuje ovu konvenciju može je, po isteku desetogodišnjeg perioda od njenog prvobitnog stupanja na snagu, otkazati aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada koji ga registruje. Otkaz stupa na snagu po isteku godinu dana od registracije akta o otkazivanju.

2. Za državu članicu koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda pomenutog u prethodnom paragrafu nije iskoristila pravo otkaza predviđeno ovim članom, ova konvencija je obavezna za sljedeći desetogodišnji period, a poslije toga moći će da se otkáže po isteku svakog desetogodišnjeg perioda, pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 15.

1. Generalni direktor Međunarodne organizacije rada obavijestiće sve države članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile države članice Organizacije.

2. Obavještavajući države članice Organizacije o registraciji posljednje ratifikacije potrebne da bi konvencija stupila na snagu, generalni direktor skreneće pažnju svim državama članicama Organizacije na datum stupanja na snagu ove konvencije.

Član 16.

Generalni direktor Međunarodnog ureda rada dostaviće Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, u skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, kompletna obavještenja o svim ratifikacijama i svim otkazivanjima koja bude registrovao u skladu s prethodnim članovima.

Član 17.

Uvijek kada to bude smatrao neophodnim, Administrativni savjet Međunarodnog ureda rada podnosiće Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i proučiti neophodnost stavljanja na dnevni red konferencije pitanja njene potpune ili djelimične revizije.

Član 18.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju o potpunoj ili djelimičnoj reviziji ove konvencije i, ako ova konvencija ne nalaže drugačije:

a) ratifikacija od strane jedne države članice nove konvencije kojom se vrši revizija ima za posljedicu, bez obzira na gore navedeni član 14. trenutno otkazivanje ove konvencije, pod uslovom da je nova konvencija kojom se vrši revizija stupila na snagu;

b) od dana stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju.

2. Ova konvencija ostaće u svakom slučaju na snazi, u svom sadašnjem obliku i sadržini za one države članice koje su je ratifikovale a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 19.

Tekstovi ove konvencije na francuskom i engleskom jeziku su jednako punovažni.